

**รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
ของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6**
**Project Evaluation Report onto Organizational Management to Support Moral
Model of Watsothornwararamworawihan School under the Secondary
Educational Service Area Office 6**

รุจิรดา วรรณศิริ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.ประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยใช้รูปแบบซีบีเอ็มเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ประกอบการประเมิน ด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ประเมินบริบท (Context) 2) ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) 3) ประเมินกระบวนการ (Process) 4) ประเมินผลผลิต (Product) และ 2. ศึกษาความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนวัดโสธรวราราม วรวิหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ในด้านคุณธรรมของนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ ของโรงเรียนและด้านความสำเร็จของโครงการโดยใช้ข้อมูลจากผลการดำเนินโครงการของปีการศึกษา 2561 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 เก็บข้อมูลเพื่อสังเคราะห์และประเมินบริบทของการดำเนินโครงการ ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2561 – เดือนตุลาคม 2562

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการประเมินโครงการตามวัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน 2. ผลการประเมินโครงการตามวัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม โรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ การประเมินโครงการ การบริหารจัดการ โรงเรียนต้นแบบคุณธรรม

* ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร จังหวัดฉะเชิงเทรา

Abstract

The objectives of this research were to 1. evaluate the project onto organizational management to support moral model of Watsothornwararamworawihan School under The Secondary Educational Service Area Office 6 by CIPP Model of Stufflebeam in these fields : 1) CONTEXT 2) INPUT 3) PROCESS 4) PRODUCT and 2.study moral identity students' and success' project satisfaction with organizational management to support moral model of Watsothornwararamwihan school under The Secondary Educational Service Area Office 6 by using information from conductive project the whole academic year 2018 and the first semester academic year 2562 to synthesize and evaluate context of the following project between May 2560 – October 2562

The findings found that: 1. the first objective is the highest level and higher than set criterion 2. The second objective is the most level of overview

Keywords: PROJECT EVALUATION REPORT, ORGANISATIONAL MANAGEMENT, MORAL MODEL SCHOOL

บทนำ

จากการที่โรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่โครงการโรงเรียนคุณธรรม และดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง จึงเล็งเห็นความสำคัญและตระหนักถึงการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีอย่างยั่งยืน ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหารได้วิเคราะห์บริบทของโรงเรียนและดำเนินการพัฒนาโรงเรียนเป็นโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม จริยธรรม โดยประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม และดำเนินการจัดทำโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมในแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อการส่งเสริมการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความพอเพียง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต6 โดยใช้รูปแบบชิปโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟ-เฟิลบีม (Stufflebeam) ประกอบการประเมินด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ประเมินบริบท (Context) 2) ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) 3) ประเมินกระบวนการ (Process) 4) ประเมินผลผลิต (Product)

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ในด้านคุณธรรมของนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน และด้านความสำเร็จของโครงการ

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล

ในการประเมินครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลในการประเมินเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ที่ปฏิบัติงานระหว่างปีการศึกษา 2560 - 2561 เป็นผู้ให้ข้อมูลการประเมินโครงการทั้ง 4 ด้าน และประเมินความพึงพอใจ

ประชากร จำนวน 169 คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และข้าราชการครู จำนวน 168 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร

กลุ่มที่ 2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร (ยกเว้นตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่กรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง) เป็นผู้ให้ข้อมูลการประเมินโครงการทั้ง 4 ด้าน และประเมินความพึงพอใจ

ประชากร จำนวน 14 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร

กลุ่มที่ 3 ผู้แทนบุคคลในชุมชนที่เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร เป็นผู้ให้ข้อมูลการประเมินโครงการทั้ง 4 ด้าน และประเมินความพึงพอใจ

ประชากร จำนวน 5 คน ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จำนวน 1 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร

กลุ่มที่ 4 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีบุตรหลานศึกษาอยู่ในโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ในปีการศึกษา 2561 เป็นผู้ให้ข้อมูลการประเมินความพึงพอใจ

ประชากร จำนวน 2,702 คน

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 333 คน โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607 - 610) กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้ปกครองนักเรียน หลังจากนั้นนำกลุ่มตัวอย่างมาสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้สัดส่วนในการสุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้รายชื่อกลุ่มตัวอย่างจำนวน 333 คน ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 68 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 70 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 65 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 46 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 41 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 43 คน

กลุ่มที่ 5 ผู้แทนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต6 ที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมเป็นผู้ให้ข้อมูลการประเมินความพึงพอใจ

ประชากร จำนวน 5 คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำนวน 1 คน ศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน และคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต6 จำนวน 3 คน โดยเก็บรวบรวม ข้อมูลจากประชากร

ขอบเขตด้านเนื้อหา

โครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต6 ดำเนินการโดยมีโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนเป็นโครงการสนับสนุน จำนวน 9 โครงการ จำแนกเป็นโครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียน จำนวน 5 โครงการ โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม จำนวน 2 โครงการ และโครงการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม จำนวน 2 โครงการ โดยแต่ละโครงการมีกิจกรรมที่สนับสนุนสอดคล้องกับ การส่งเสริมโรงเรียน ต้นแบบคุณธรรมให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมในโรงเรียน

ขอบเขตการประเมิน

การประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต6 ใช้รูปแบบชิปโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1983, pp. 169-179) ซึ่งประเมิน 4 ด้าน ดังนี้

การประเมินบริบท (Context Evaluation) ได้แก่ ความเหมาะสมความเป็นไปได้ของโครงการ การกำหนดวัตถุประสงค์ความต้องการของผู้เกี่ยวข้องและความสอดคล้องกับนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด

การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรการให้ความสนับสนุนของผู้บริหาร/เครือข่าย ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ และงบประมาณ

การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ได้แก่ การวางแผนการปฏิบัติงานการนิเทศ กำกับ ติดตาม และการให้ข้อมูลป้อนกลับ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาโครงการ

การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ ของโรงเรียน ด้านครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม และด้านผลงานรางวัลที่โรงเรียน ครู และนักเรียนได้รับด้านคุณธรรม จริยธรรม

การประเมินความพึงพอใจต่อโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต6 ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

ด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน คือ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และ ความพอเพียง

ด้านความสำเร็จของโครงการ

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ขั้นที่ 1 ประเมินบริบท (Context Evaluation) โดยใช้ข้อมูลจากผลการดำเนินโครงการของการศึกษา 2561 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 เก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และประเมินบริบทของการดำเนินโครงการ ระยะเวลาประเมิน ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2561 – ธันวาคม 2561 นำข้อมูลที่ได้มาทำการวางแผนการดำเนินโครงการ ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร และผู้แทนบุคคลในชุมชน

ขั้นที่ 2 ประเมินปัจจัยนำเข้า(Input Evaluation) ระยะเวลาประเมินระหว่างเดือนมกราคม–เมษายน 2561 เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าและดำเนินการจัดหาปัจจัยการดำเนินโครงการให้เพียงพอและเหมาะสมกับการดำเนินโครงการ ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร และผู้แทนบุคคลในชุมชน

ขั้นที่ 3 ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 เก็บข้อมูลผลการดำเนินโครงการเพื่อวิเคราะห์หาข้อดี ข้อด้อยในการดำเนินโครงการและหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้ได้วิธีการปฏิบัติที่ดีระยะเวลาประเมิน ระหว่างเดือนกรกฎาคม–สิงหาคม 2561 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร และผู้แทนบุคคลในชุมชน

ระยะที่ 2 นำวิธีการพัฒนาที่ได้จากการดำเนินโครงการระยะที่ 1 มาขับเคลื่อนโครงการใน ระยะที่ 2 ระยะเวลาประเมิน ระหว่างเดือนมกราคม–กุมภาพันธ์ 2562 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร และผู้แทนบุคคลในชุมชน

ขั้นที่ 4 ประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ประเมินผลที่ได้จากการดำเนินโครงการในเดือนมีนาคม 2562 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร และผู้แทนบุคคลในชุมชน

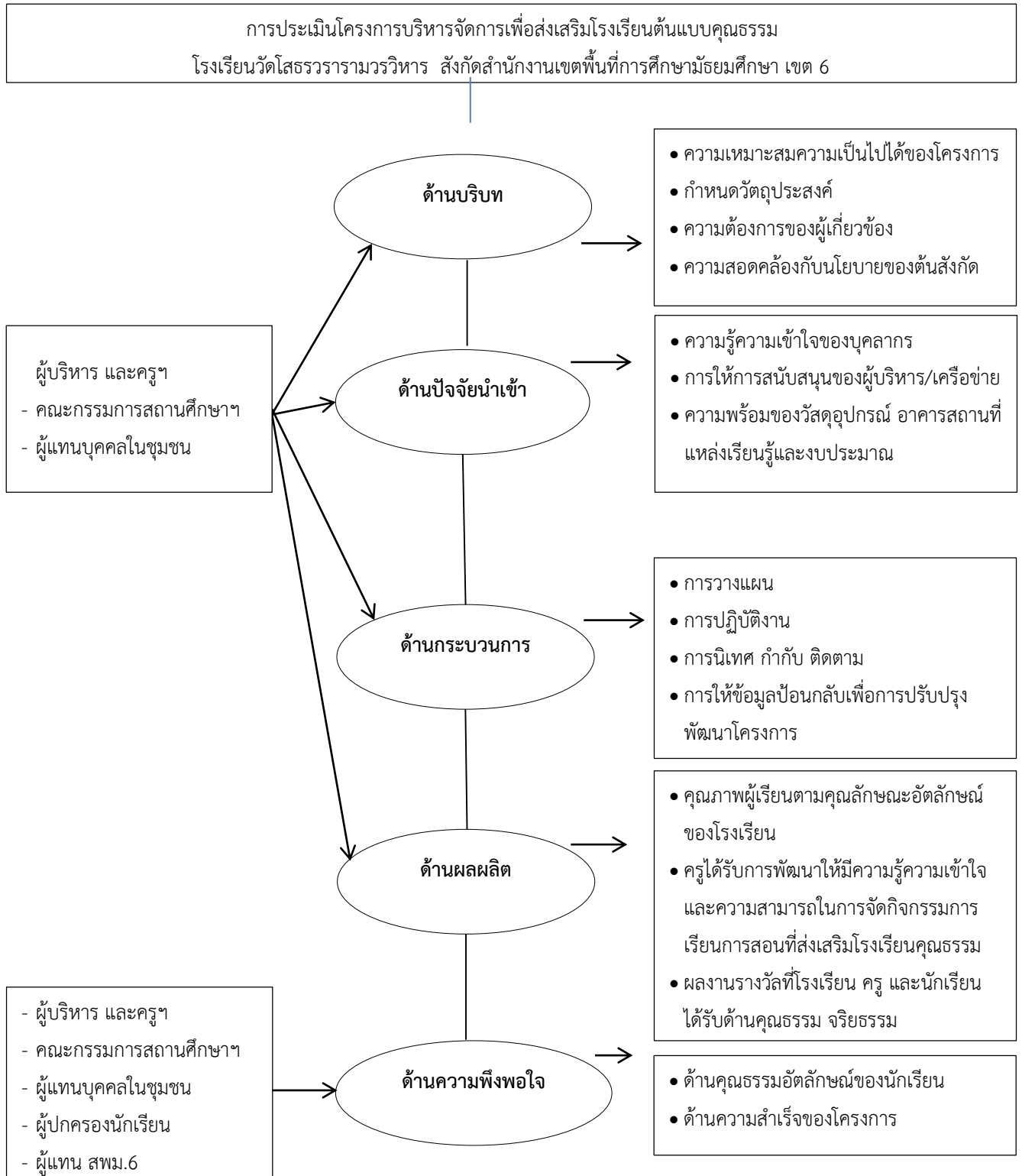
ขั้นที่ 5 ประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน และด้านความสำเร็จของโครงการตามวัตถุประสงค์ที่ 2 ระยะเวลาประเมิน เดือนมีนาคม - เมษายน 2562 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร ผู้แทนบุคคลในชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้แทนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

ขั้นที่ 6 เก็บรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติงาน ข้อเสนอแนะ ผลการปรับปรุงพัฒนาเพื่อรวบรวมเป็นวิธีปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ ระยะเวลาดำเนินการ เดือนพฤษภาคม–ตุลาคม 2562

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ใช้รูปแบบซีบีเอ็มเดล (CIPP Model)

ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1983, pp.169-179)ประกอบด้วย การประเมินบริบทปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต มีรายละเอียดการประเมินแต่ละด้านดังนี้ 1) การประเมินบริบท (Context Evaluation) ได้แก่ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโครงการ การกำหนดวัตถุประสงค์ ความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง ความสอดคล้องกับนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจของบุคลากร การให้ความสนับสนุนของเครือข่าย ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ และงบประมาณ 3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ได้แก่ การวางแผนการปฏิบัติงาน การนิเทศ กำกับ ติดตาม และการให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อการปรับปรุงพัฒนาโครงการ และ 4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ได้แก่ คุณภาพนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน ครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม และผลงานรางวัลที่โรงเรียน ครู และนักเรียนได้รับด้านคุณธรรม จริยธรรม และ การศึกษาความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต6 ด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน และด้านความสำเร็จของโครงการ จากแนวความคิดดังกล่าวผู้วิจัยสรุปเป็นกรอบแนวความคิดในการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต6 ดังภาพที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ รองผู้อำนวยการ คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง นักเรียน บุคคลในชุมชน จำนวน 2,895 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ รองผู้อำนวยการ คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง นักเรียน บุคคลในชุมชน จำนวน 526 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจงและสุ่มแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลและผู้ให้ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับวัตถุประสงค์ที่ 1 เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6 ผู้รายงานสร้างขึ้นโดยการประยุกต์ใช้รูปแบบชิปโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1983, pp. 169 - 179) โดยประเมินบริบท (Context) และประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการก่อนการดำเนินโครงการ จากนั้นประเมินกระบวนการ (Process) ของโครงการในขณะดำเนินโครงการ และประเมินผลผลิต (Product) ของโครงการเมื่อสิ้นสุดโครงการ โดยแบบสอบถามมี 3 ตอน ตามรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามบทบาทของผู้ให้ข้อมูล ในการประเมินแต่ละด้าน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินโครงการทั้ง 4 ด้าน ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 10) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาว่า การดำเนินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร ในแต่ละด้านมีความสอดคล้องหรือเหมาะสมมากน้อยอยู่ในระดับใด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดให้แสดงความเห็นโดยเสรีในประเด็นด้านการนำเสนออุปสรรค และปัญหาที่เกิดกับการดำเนินโครงการแต่ละด้าน และข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหารโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับวัตถุประสงค์ที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อผลการศึกษาความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามศึกษาความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม จำแนกข้อคำถามออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน จำนวน 14 ข้อ
2. ด้านความสำเร็จของโครงการ จำนวน 11 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว,

2535, หน้า 10) กำหนดค่าเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาว่ามีความพึงพอใจในโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร ในแต่ละข้อมากน้อยอยู่ในระดับใด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดให้แสดงความเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินโครงการ

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS Statistics for Windows ดังนี้ 1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่เป็นแบบตรวจสอบรายการด้านสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม (Check List) นำมาวิเคราะห์เพื่อรายงานค่าความถี่ ค่าร้อยละ 2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scales) นำมาวิเคราะห์เพื่อรายงานค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนการวิจัย การประเมินครั้งนี้ผู้รายงานใช้รูปแบบประเมินชิปโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1983, pp. 169 - 179) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ จัดทำแนวทางการพัฒนาคุณภาพงานของโรงเรียน ซึ่งขั้นตอนการดำเนินการประเมินสามารถแสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 กระบวนการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

สิ่งที่ประเมิน	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
ด้านบริบท (Context)	- ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโครงการ - กำหนดวัตถุประสงค์ - ความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง - ความสอดคล้องกับนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด	- ผู้บริหาร และครูโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร - คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร - ผู้แทนบุคคลในชุมชน	แบบสอบถามแบบ มาตราส่วนประมาณ ค่า 5 ระดับ (Rating Scale)	ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (σ) จากการตอบ แบบสอบถาม	$\mu > 3.50$
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	- ความรู้ความเข้าใจ ของบุคลากร - การให้ความสนับสนุนของ ผู้บริหาร/เครือข่าย - ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้และงบประมาณ	- ผู้บริหาร และครูโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร - คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร - ผู้แทนบุคคลในชุมชน	แบบสอบถามแบบ มาตราส่วนประมาณ ค่า 5 ระดับ (Rating Scale)	ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (σ) จากการตอบ แบบสอบถาม	$\mu > 3.50$
ด้านกระบวนการ (Process)	- การวางแผน - การปฏิบัติงาน - การนิเทศกำกับ ติดตาม - การใช้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อการปรับปรุง พัฒนาโครงการ	- ผู้บริหาร และครูโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร - คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร - ผู้แทนบุคคลในชุมชน	แบบสอบถามแบบ มาตราส่วนประมาณ ค่า 5 ระดับ (Rating Scale)	ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (σ) จากการตอบ แบบสอบถาม	$\mu > 3.50$
ด้านผลผลิต (Product)	- คุณภาพผู้เรียน ตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน - ครูได้รับการพัฒนา	- ผู้บริหาร และครูโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร - คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร	แบบสอบถามแบบ มาตราส่วนประมาณ ค่า 5 ระดับ (Rating Scale)	ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (σ) จากการตอบ แบบสอบถาม	

ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถใน - ผู้แทนบุคคลในชุมชน
 การ
 จัดกิจกรรมการเรียนรู้
 การสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม
 - ผลงานรางวัลที่ โรงเรียน
 ครูและนักเรียนได้รับด้านคุณธรรม
 จริยธรรม

ค่าเฉลี่ย (μ) และค่า
 เบี่ยงเบน
 มาตรฐาน
 (σ) จากการตอบ
 แบบสอบถาม

$\mu > 3.50$

อภิปรายผลการประเมินโครงการตามวัตถุประสงค์ที่ 1

1. ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการ ด้านบริบท ผลการประเมินภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมินและเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมินผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และผู้แทนบุคคลในชุมชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ ด้านปัจจัยนำเข้า ผลการประเมินภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และผู้แทนบุคคลในชุมชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดสูงกว่าเกณฑ์การประเมินและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีความพร้อมและพอเพียงอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้เพราะโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร มีเครือข่ายร่วมพัฒนาการศึกษาที่พร้อมให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชนให้ความร่วมมืออย่างดีในการดำเนิน โครงการ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู มีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการพร้อมที่จะเสียสละเวลาในการอุทิศตนเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนและโรงเรียน โรงเรียนมีอาคารสถานที่ และแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด โรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร เป็นต้นอย่างเพียงพอ และสิ่งแวดล้อมเหมาะสมต่อการดำเนินโครงการ ส่งผลให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน ชมรม องค์กรเอกชนต่าง ๆ และผู้มีจิตศรัทธามาร่วมบริจาคทรัพย์สินของ อุปกรณ์การเรียนการสอนและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สนับสนุนการดำเนินโครงการ

อย่างต่อเนื่อง สิ่งเหล่านี้จึงบ่งบอกได้ว่าโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร มีความพร้อมด้านปัจจัยในการดำเนินโครงการ

3. การอภิปรายผลการประเมินโครงการด้านกระบวนการ ด้านกระบวนการ ผลการประเมิน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และผู้แทนบุคคลในชุมชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การปฏิบัติการอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้เป็นเพราะในการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร ได้ใช้การบริหารเชิงระบบตามวงจร PDCA ของเอ็ดเวิร์ด เดมมิง เป็นหัวใจหลักในการดำเนินงาน

4. การอภิปรายผลการประเมินโครงการด้านผลผลิต ด้านผลผลิต ผลการประเมิน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรมอยู่ในระดับมากที่สุดสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ด้านผลงานรางวัลที่โรงเรียนครูและนักเรียนได้รับรางวัลด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุดสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และด้านคุณภาพผู้เรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าครูเป็นแบบอย่างที่ดีมีคุณธรรม ครูผู้สอนสามารถนำแนวปฏิบัติที่ดีไปพัฒนาต่อยอดเพื่อเผยแพร่ขยายผลต่อไป และโรงเรียนได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติในด้านการบริหารจัดการโรงเรียนคุณธรรม จากการดำเนินงานที่เป็นระบบส่งผลให้นักเรียนโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร ได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติในด้านคุณธรรม การจัดการเรียนการสอนของครูเป็นต้นแบบในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม และการบริหารจัดการสถานศึกษาได้รับรางวัลเป็นแบบอย่างด้านการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ทำให้ทั้งครู นักเรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ความเหมาะสมในด้านผลผลิต ในโครงการครูเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม โรงเรียนสามารถนำแนวปฏิบัติที่ดีไปพัฒนาต่อยอดเพื่อเผยแพร่ขยายผลต่อไป และโรงเรียนได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติในด้านการบริหารจัดการโรงเรียนคุณธรรม

อภิปรายผลการประเมินโครงการตามวัตถุประสงค์ที่ 2

ผลการประเมินความพึงพอใจโดยภาพรวม พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ในระดับมาก โดยสามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. การอภิปรายผลด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน ภาพรวมมีผลความพึงพอใจต่อคุณธรรมอัตลักษณ์ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความพอเพียงของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร เป็นเครื่องมือสำคัญในการที่จะทำให้ผู้บริหาร คณะครู และนักเรียนเกิดคุณธรรมขึ้นภายในตัวของผู้บริหาร ครู

และนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนที่กำหนด ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ผู้บริหารและครูไม่แสวงหาผลประโยชน์จากนักเรียนและโรงเรียน ไม่เบียดเบียนเวลาราชการ มีความสามัคคีในหมู่คณะ มีการปฏิบัติหน้าที่ราชการเร็วขึ้น ความเห็นแก่ตัวลดลง เห็นใจซึ่งกันและกัน นักเรียนมีความซื่อสัตย์ตรงต่อเวลา ไม่พูดโกหกหลอกลวง ไม่ลอกการบ้านเพื่อน ไม่ทุจริตในการสอบ ไม่ถือเอาสิ่งของอื่นมาเป็นของตน อัตราของหายได้คืนเพิ่มขึ้น ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด บุหรี่ การพนัน การติดเกมลดลง มีความสามัคคีในหมู่คณะมากขึ้น การทะเลาะวิวาทลดลง ด้านความรับผิดชอบ ผู้บริหารและครูเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตั้งใจสอนและสอนเข้าใจมากขึ้น เป็นที่ปรึกษามากขึ้น ตรงต่อเวลามาโรงเรียนทันเวลาที่กำหนด ลงคุมแถวพิธีหน้าเสาธงตอนเช้าปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด แต่งกายถูกต้องถูกระเบียบ มีความประพฤติดีและเป็นแบบอย่างที่ดี นักเรียนมีวินัยในตนเองปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของโรงเรียน การแต่งกายผิดระเบียบลดลง มาเรียนสม่ำเสมอ การหนีเรียนลดลง รักษาความสะอาดของห้องเรียนและบริเวณอาคารเรียน ทั้งขยะเป็นที่เป็นทาง เก็บขยะทิ้งลงถังขยะและให้ความร่วมมือในการดูแลเขตพื้นที่พัฒนาที่ได้รับมอบหมาย ดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียนและส่วนรวม มีกิจกรรมรยาทเรียบร้อย เชื้อพึงคำแนะนำของครู เคารพและเชื่อฟังผู้สูงอายุ ด้านความพอเพียง ผู้บริหารและครูดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประหยัดและรักษาทรัพย์สินของโรงเรียนและส่วนรวม ใช้น้ำ ไฟฟ้าเท่าที่จำเป็น ปิดเมื่อเลิกใช้งาน มีจิตอาสาและถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ นักเรียนดำรงตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีจิตอาสามากขึ้นถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ช่วยกันปิดไฟในห้องเรียน ออมทรัพย์กับธนาคารโรงเรียน ใส่ใจเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น เอื้อเฟื้อมีน้ำใจต่อครู ซึ่งเครื่องมือในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมเพื่อให้บรรลุถึงคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนให้กับผู้บริหาร คณะครู และนักเรียน ได้แก่ โครงการอบรมพัฒนาศักยภาพครูเพื่อขยายผลโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรมในภูมิภาค โครงการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยโครงการเฉลิมพระเกียรติ 1 ห้องเรียน 1 โครงการคุณธรรม โครงการธนาคารโรงเรียน โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมน้อมนำความดี

2. การอภิปรายผลด้านผลสำเร็จของโครงการ ภาพรวมมีผลความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของโครงการ คือ โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม น่าเรียน ครู และนักเรียนมีความสุข ยิ้มแย้มแจ่มใสทักทายกันอย่างมีสัมมาคารวะตามวัฒนธรรมไทย และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานคุณธรรมของโรงเรียนให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัด โครงการรวมใจรักดีรักษาสีธรรม โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด และอบายมุข โครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร ทั้งนี้เพราะโรงเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญและมีแนวทางการส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรมที่ชัดเจน มีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ตรงตามความต้องการ นักเรียนปลอดจากยาเสพติดและอบายมุข จึงทำให้ผู้ปกครองมีความมั่นใจในคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน นักเรียนได้รับการปลูกฝังในด้านคุณธรรมจริยธรรม ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนอยู่ในระดับดี นักเรียนได้รับรางวัลจากการแข่งขันในระดับต่าง ๆ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมมอบเกียรติบัตรหน้าเสาธงเป็นประจำทุกสัปดาห์ เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรตินักเรียนที่มีผลการเรียนดี และสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน

โรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร ได้รับรางวัลโล่พระราชทานโรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน รุ่นที่ 3 ประจำปี 2562 และรางวัลโครงการคุณธรรมส่งเสริมอัตลักษณ์วิถีพุทธยอดเยี่ยม ระดับประเทศ โดยคณะครู และนักเรียนได้ร่วมมือร่วมใจกันสร้างผลงาน ด้านพระพุทธศาสนาต่อเนื่องมา 3 ปี จากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพพระรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวันที่ 3 สิงหาคม 2562 ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จ.พระนครศรีอยุธยา นับเป็นโรงเรียนเดียวในประเทศไทยที่ได้รับรางวัลพระราชทานพร้อมกัน 2 รางวัล รางวัลที่ได้รับส่วนหนึ่งมาจากผลงานที่ได้รับการยกย่องหรือเชิดชูด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ทั้งนี้ผลงานความสำเร็จของโรงเรียนในการแข่งขันจะมีทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัด และระดับชาติ ชุมชนและผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น เกิดเครือข่ายชุมชนจิตอาสากับโรงเรียน สนับสนุนโครงการคุณธรรมของโรงเรียนมากขึ้น ชุมชนเข้ามาส่วนร่วมเป็นฐานจัดการเรียนรู้ และสนับสนุนในด้านงบประมาณ สถานที่ อุปกรณ์ และร่วมเป็นวิทยากรเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นต้น สอดคล้องกับ กาญจนา อิมจีน (2555, หน้า 70) ได้รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ผลการดำเนินโครงการทำให้นักเรียนมีความรู้และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น การแต่งกาย การยิ้ม ไหว้ทักทาย การมีจิตสาธารณะและรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์มากขึ้น โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมมีผลต่อการพัฒนานักเรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา และการจัดโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมช่วยฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ และมีระเบียบวินัย สอดคล้องกับ ปณิตดา มักสัมพันธ์ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไผ่คำพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปโมเดล (CIPP Model) ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับสุรางค์รัตน์ ตรีเหรา (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนตามแนวทางโรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนบ้านกุดผึ้งแดง พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการตามความคิดเห็นของครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ อุไรวรรณ จันทร์สว่าง (2559, บทคัดย่อ) การประเมินโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว ปีการศึกษา 2559 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และความพึงพอใจที่มีต่อโครงการของผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่า ด้านความพึงพอใจที่มีต่อโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว ปีการศึกษา 2559 พบว่า ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพึงพอใจต่อการประเมินผลต่อผลผลิตของโครงการเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้วยเหตุผลที่กล่าวมานี้จึงส่งผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร มีความพึงพอใจในภาพความสำเร็จของโครงการและยังส่งผลให้โรงเรียนได้รับรางวัลรางวัลเชิดชูเกียรติ เป็นแบบอย่างหลายรายการทั้งในระดับประเทศ ระดับภาค และระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารต้องเสริมสร้างกำลังใจ เป็นต้นแบบที่ดี มุ่งให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม
2. ควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมตั้งแต่ระดับครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สังคม เพื่อความยั่งยืน
3. ควรมีการจัดกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณธรรมทั้งระดับนักเรียน และโดยภาพรวมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. วิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมเทคนิควิธีการที่ใช้ในการบริหารจัดการและการจัดกิจกรรม การส่งเสริมคุณธรรมเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาอื่นได้
2. วิจัยเพื่อศึกษาการใช้นวัตกรรมหรือรูปแบบการดำเนินการวิธีอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการประเมินโครงการนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยเพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือ ให้ความรู้ แนวคิด ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และตรวจสอบความเหมาะสมของการดำเนินการอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอนก เทพสุภรณ์กุล อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์ และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร นายกิตติศักดิ์ ชาญอักษร ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 นางสาวลิ เกษมรติ อดีตประธานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 และผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร ผู้ปกครองนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา และเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเมืองฉะเชิงเทราจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

เอกสารอ้างอิง

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. ฉบับปรับปรุงใหม่ พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2554.

ปนัดดา มักสัมพันธ์. รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมนำความรู้สู่ความดี โรงเรียนไผ่ดำพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ปีการศึกษา 2556. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ ลำปาง, 2556.

สุรางค์รัตน์ ตรีเทรา. การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนตามแนวทางโรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนบ้านกุดผึ้งแดง. วันที่ค้นข้อมูล 17 กันยายน 2559 เข้าถึงได้จาก <http://www.obec.go.th/node/>, 2558.

อุไรวรรณ จันทร์สว่าง. รายงานการประเมินโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน
โรงเรียนบ้านย่านตาขาว ปีการศึกษา 2559. ตีพิมพ์: โรงเรียนบ้านย่านตาขาว, 2559.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. **Determining Sample Size for Research Activities.**

Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610, 1970.

Stufflebeam, D. L. **The CIPP model for program evaluation.** Boston: Kluwer-Nijhoff., 1983.

Stufflebeam, D. L., & Webster, W. J. **An analysis of alternative approaches to
evaluation.** In Madaus, G. F., Scriven, M. S. & Stufflebeam, D. L. (Eds.), **Evaluation
Models: viewpoints on educational and human services evaluation** (Vol. xiii, pp.
423). Boston: Kluwer-Nijhoff, 1983.

Stufflebeam, D.L. and Shinkfield, A.J. **Evaluation theory, models, and applications.** San
Francisco: Jossey-Bass, 2007